

VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

Concept ERFGOED sterk verbreed: internationale beweging, uiteindelijk ook in Vlaanderen...

20^e eeuw

->

21^e eeuw

- Monumenten
- Landschappen
- Archeologie, ...

(Decreten Musea, Archieven, Volkscultuur : versnipperd...) -> 2008/2012 C-Erfgoeddecreet

(→ 21^e eeuw: Onroerend erfgoed)

“Roerend erfgoed”

“Immaterieel erfgoed”

“Digitaal erfgoed”

BREDER!

RELEVANT ! HULPBRONNEN (resources)

PARTICIPATIE!

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed: ontsnippering en versterking (erfgoednetwerk/werking)

- Resultaat fusie diverse organisaties in 2007/2008

VCV + CBV (+ Kwasimodo, ICCM, consulenten Vlaamse Gemeenschap, ...): -> 1 ploeg maken

- Voor (en in) Erfgoeddecreet 2008 (2012, 2017)

- Impulsen en verbinding (van) op Vlaams niveau
- Alle actoren/stakeholders ondersteunend (in netwerkverband)
- Kennis en praktijken borgen en stimuleren
- Momenteel zogenaamde “Bovenbouw” discussie in culturele veld
- Midden in veld (dus hopelijk verder in het cultureel-erfgoed(werking)decreet)

“Rollen” van een steunpunt/FARO

NIET

- “belangenbehartiger”
- subsidieverstrekker,
- producent of beheerder/uitbater

WEL, onder andere

- **praktijkondersteuner** (en tot op zekere hoogte ontwikkelaar)
 - Cursussen, opleidingen, ... Tijd voor vakmensen
- **loket/consulent**
- **platform/draaischijf**
- **promotor (of communicator)** : beeldvorming van het cultureel-erfgoedwerk en cultureel erfgoed in zijn geheel, maar steeds uitgaand van en met de nodige ethische zorg voor het erfgoed zelf en de organisaties en mensen die ermee bezig zijn.
- **Van binnenuit sector** (roerend, digitaal en immaterieel, dus musea, archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, expertisecentra en andere dienstverlenende organisaties, vrijwilligers en verenigingen, en alle andere stakeholders). **samensmeden** (Groot onderhoud, website, ...)
- kennis- en expertiseknooppunt, beleidsondersteuner en makelaar/bemiddelaar...

FARO wil de werking van het Cultureel-erfgoeddecreet, en bij uitbreiding de cultureel-erfgoedwerking, in de Vlaamse Gemeenschap versterken

- 1° FARO ondersteunt organisaties en cultureel-erfgoedgemeenschappen in het kwaliteitsvol uitoefenen van de cultureel-erfgoedwerking;
- 2° FARO stimuleert een verdere ontwikkeling en toepassing van verschillende cultureel-erfgoedpraktijken en stemt dit ook onderling af;
- 3° FARO stimuleert en faciliteert samenwerking en afstemming met het oog op het versterken van een netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties, cultureel-erfgoedgemeenschappen en beheerders van cultureel erfgoed dat expertise ontwikkelt, uitwisselt en ter beschikking stelt;
- 4° FARO bevordert en realiseert internationale samenwerking, uitwisseling, communicatie en promotie;
- 5° FARO stimuleert en vergroot de cultureel-erfgoedbeleving bij burgers en cultureel-erfgoedgemeenschappen;
- 6° FARO stimuleert en cultiveert duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit;
- 7° FARO betreft en ondersteunt steden en gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de administraties van de Vlaamse Gemeenschap.

FARO als netwerkorganisatie:

(gemiddeld 19 VTE, ploeg stabiel sinds start: veldkennis!)

Cellen

interne overlegstructuren die stafmedewerkers samenbrengen die taken uitvoeren rond een expertisedomein of thema volgens de doelstellingen van het lopende beleidsplan.

- adviesverlening, begeleiding, vorming voor het werkterrein; expertiseontwikkeling en -deling over het werkterrein; publiceren over het werkterrein; participatie aan internationale netwerken, congressen enz. over het werkterrein; participatie aan, begeleiden van of/en uitvoeren van

Diensten

Bibliotheek/documentatiecentrum cultureel erfgoed

ICT

Administratieve ondersteuning/coördinatie

Aanspreekpunten/Veldintermediaren

Algemeen loket /aanspreekpunt over cultureel-erfgoedwerking, zowel voor eerstelijnsadvies, specialistisch advies of doorverwijzing naar andere experts

- **musea:** Olga Van Oost;
- **archieven:** Bart De Nil;
- **erfgoedbibliotheeken:** Jeroen Walterus, Annemie Vanthienen
- **ICE:** Marc Jacobs;
- **expertisecentra, landelijke organisaties voor volkscultuur, erfgoedconvenants/lokale en regionale overheden:** Gregory Vercauteren;
- **lokale erfgoedverenigingen, vrijwilligerswerking:** Tine Vandezande, Gregory Vercauteren;
- **interculturele en andere maatschappelijke organisaties** (erfgoedwerking): Katrijn D'hamers.

- o **Cel beleidsondersteuning, management en internationalisering:** beleidsondersteunend werk, organisatieontwikkeling, cultural governance, zakelijk-juridische ondersteuning (auteursrecht), aanvullende financiering (i.c. mecenaat), lokaal en regionaal erfgoedbeleid, vrijwilligerswerk, internationale (samen)werking (bv. UNESCO), internationaal (globaal en Europees) beleid, veldanalyse (Cijferboek Cultureel Erfgoed), enz.
- o **Cel behoud en beheer, collectiemanagement (roerend erfgoed):** preventieve conservering en collectiezorg, duurzame (depot)infrastructuur en depotinrichting, collectiebeleid en –mobiliteit, collectiewaardering en -afstoting, veiligheidszorg en collectiehulpverlening, enz.
- o **Cel communicatie en beeldvorming:** campagnes en evenementen (Erfgoeddag, Erfgoeddoel, Erfgoedkaart, Groot Onderhoud), pers & partnerships, publicaties, tijdschrift faro, enz.
- o **Cel educatie, -bemiddeling en -participatie:** erfgoededucatie, publiekswerking en -bemiddeling, publieksonderzoek (eigen applicatie), diversiteit, inclusief werken (bijzondere doelgroepen), enz.
- o **Cel ICT, e-cultuur en digitaal erfgoed:** digitale innovatie en IT-toepassingen, digitale publieksbemiddeling (bv. Erfgoedapp, virtual en augmented reality...), open data, enz.
- o **Cel borgen van immaterieel cultureel erfgoed (ICE):** internationaal beleid en netwerking ICE (o.a. UNESCO), beheer Vlaams ICE-platform (website en databank), coördinatie ICE-overleg, advisering dossiers (Vlaamse expertencommissie,.) begeleiding van erfgoedgemeenschappen, enz.
- o **Cel opleiding, vakmensen en arbeidsmarkt:** coördinatie sectoraal vormingsaanbod (brochures, website, enz.), ontwikkelen nieuwe opleidingsvormen, samenwerking met hoger onderwijs, (beroependagen, stageaanbod, enz.), competentie- en talentbeleid, beroepskwalificatiedossiers, enz.

HOME

HOE WERKT HET

VOORBEELDEN

UPDATES

VOOR ERFGOEDORGANISATIES ▾

FR

DE

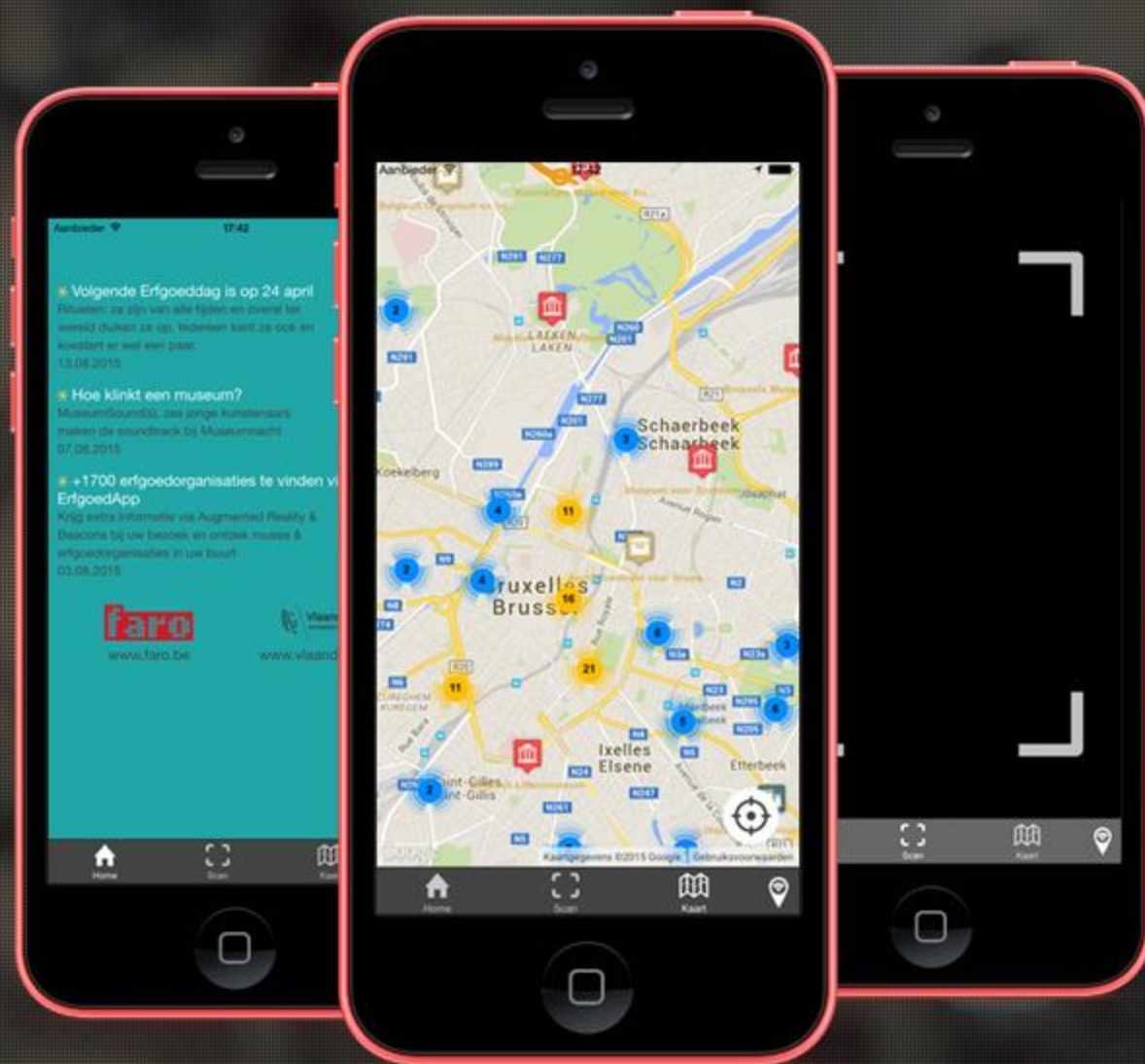
EN

ONTDEK **MEER** MET DE ERFGOEDAPP

Krijg extra informatie bij uw bezoek via Augmented Reality & iBeacons en ontdek musea & erfgoedorganisaties in uw buurt.

Lees Meer

Download Nu

Ook in de cultureel-erfgoedsector zijn er talloze vrijwilligers actief. Denk aan de vele actieve leden en bestuursleden van onze heemkundige kringen, familiekundige kringen, schuttersgilden, literaire genootschappen en andere erfgoedverenigingen. Deze vrijwilligersverenigingen bewaren/borgen heel wat cultureel erfgoed dat anders wellicht verloren zou gaan. Ook, en daarin ligt misschien wel hun grootste kracht, slagen zij er nog steeds in om tienduizenden

Vlamingen te sensibiliseren voor erfgoed in hun gemeente of streek.

Naast het omvangrijke verenigingsleven, zijn er ook duizenden vrijwilligers die zich inzetten in erfgoedinstellingen zoals musea, archieven of erfgoedcellen. Vrijwilligers kunnen er instaan voor de meest uiteenlopende opdrachten: van een registratieproject, behoud- en beheertaken tot een onderzoek, het afnemen van interviews voor een mondelinge geschiedenisproject of een onthaalfunctie. Zij zorgen voor heel wat extra helpende handen, maar kunnen ook nieuwe inzichten en expertise binnenbrengen. Tegelijk zien we dat een aantal erfgoedorganisaties op een heel vernieuwende manier omgaan met hun vrijwilligerswerking.

Het is duidelijk: vrijwilligerswerk is voor de cultureel-erfgoedsector onschatbaar en onbetaalbaar. Ook als steunpunt zijn we ons hiervan bewust. Een welgemeende dankjewel voor al jullie inzet!

Nog meer complimentjes vindt u in een mooi [opiniestuk](#) van Eva Hambach, directeur van het Steunpunt voor het Vrijwilligerswerk.

Wil u meer weten over vrijwilligerswerk in de cultureel-erfgoedsector? Download dan gratis onze twee brochures:

- × [ABC van het Vrijwilligerswerk in de erfgoedsector](#) (een samenwerking tussen FARO, Heemkunde Vlaanderen en Herita)
- × [De vijf V's van het Vrijwilligersbeleid](#). Stappenplan voor een succesvolle vrijwilligerswerking in je erfgoedorganisatie (een samenwerking tussen FARO en Heemkunde Vlaanderen)

- × PhD candidate in Heritage and Memory Studies, Universiteit van Amsterdam

In de kijker

- × Verkleurd. En dan? Een socratisch gesprek
- × Nieuw Cultureel-erfgoeddecreet definitief goedgekeurd voor indiening in Vlaams Parlement
- × Internationale dag van het Vrijwilligerswerk: een welgemeende dankjewel
- × Emoties veroveren museumwereld. Nieuw boek schetst ambitieus museummodel
- × Woonwagenbewoners timmeren verder aan erfgoedtraject

Agenda

- × Museumleermarathon | Voorbij de taal. Manieren om anders-talig te kijken en voelen
06/12/2016
- × Collegagroep | Online vakmensen opleiden?
06/12/2016
- × Vreemdelingendossiers als bron voor lokale geschiedenis
06/12/2016
- × Workshop Framing Techniques and Microclimate Environments for Panel Paintings

Cultureel-erfgoed(werking) centraal + jaarlijks thema

FARO faciliteert, versterkt kwaliteit en brengt anderen in beeld

- 1) Doelstellingen in sector:
samenwerking, andere perspectieven,
 - link andere sectoren,
 - bv. Behoud & beheer
 - erfgoedapp/kaart...
- 2) Breed publiek bereiken (media, gratis)

OMD: in stuurgroep EGD, vermelding in communicatie, gezamenlijke cursussen, wel andere accenten

Referentieteksten voor de (toekomstige) werking van FARO

KANSEN (noden) in het CULTUREEL-ERFGOEDVELD centraal

- *Erfgoeddecreet 2012 -> 2017*
- *Conceptnota 2016 -> Visienota 2017 en volgende*
- UNESCO Conventie ICE 2003 & 2005, "Recommendation Concerning the Preservation of, and Access to, Documentary Heritage Including in Digital Form; "Recommendation concerning the Protection and Promotion of Museums and Collections, their Diversity and their Role in Society
- Verenigde Naties 2030 sdg'en
- Kaderconventie Raad van Europa (Faro 2005), Europese aanbevelingen
- Reeks praktijkdisciplines (EGD) + Kritische erfgoedstudies

Verbreed 21ste-eeuwse erfgoedparadigma (wederzijdse invloeden)-> volgende legislaturen

- Participatie: overleg, versterking
 - Toegankelijkheid, “benefit sharing”, ...
 - Culturele makelaardij, bemiddeling, ...
 - Vrijwilligerswerk
 - Kritische Erfgoedstudies / klassieke disciplines Vlaanderen?
 - Erfgoedwerk / Vakmanschap
 - Linken met andere domeinen: toerisme, welzijn, wetenschap, tewerkstelling, digitalisering...
-
- Communicatie
 - Lokale ondersteuning
 - EGD en OMD samen sterk
- Kaderconventie van de Raad van Europa over de Waarde van Cultureel Erfgoed voor de Samenleving (Faro, 27 oktober 2005)
 - Uitdaging conventies en aanbevelingen UNESCO
 - Herschikken
 - Agenda 2030: duurzame ontwikkelingen
 - Waardering/Significance
 - Ethische instrumenten
 - Diversiteit
 - Europese ontwikkeling
 - Internationale/globale werking : ontwikkelingssamenwerking (UNESCO)